

РІДНЕ МІСТО МОЄ

*Родной Покровск, где степь да терриконы,
Где тополя в седеющей пыли.
Звучат отрадно в храме перезвоны,
Мирян зовут на праздники идти.
Михайловский, Владимирский, другие –
На весь окрест звонят колокола.
Спасибо, Богородица Мария,
Ты покрывалом нас укрыть смогла.
Спасаешь от разрухи и от боли,
Спасаешь от ненавистной войны
И каждый миг желаешь лучшей доли
Всем тем, кто так страдает без вины.
О, Пресвятая Богородица Мария,
Пред образом склоняюсь, бью челом.
И только мира, только мира
Прошу, неси нам в каждый дом!*

Надежда Останина.

Рідне місто моє... Воно мало декілька назв за свою історію: до 1934р. - Гришине, у 1934-1938 роках – Постишеве, з 1938-1962 – Красноармійське, у 1962-2016 – Красноармійськ, а в травні 2016 р., згідно з законом про декомунізацію місто Красноармійськ перейменовано в Покровськ.

Покровськ розташований за 76 км на північний захід від Донецька. Це великий залізничний вузол. Наше місто справедливо називають «західними воротами Донбасу». Покровськ розташований у помірних широтах, віддалений від моря на 180 км, тому клімат тут помірно-континентальний з недостатньою вологістю та засушливо-суховійними явищами.

Виникнення Покровська пов'язано з будівництвом Катерининської залізниці, що почалося в 1880 році. В 1875 р. за рішенням Міністерства шляхів сполучення Росії у Гришинській сільській громаді було придбано ділянку землі для будівництва залізничної станції. Згідно нових даних, у 1882 р. на станції Гришине, що відносилась до II класу, вже були вокзал, дві пасажирські платформи, три житлові будинки зі службами, паровозна будівля на 15 паровозів, відкрита та крита товарні платформи, три льодовики, ваги, дві стрілочні будки, майстерня, газовий завод, сторожова будка, колодязь. Були прокладені 8 шляхів – головний та станційні, встановлені гідравличний кран і 28 стрілочних переводів. Обмежувала територію станції глибока канава.

Це говорить про те, що у 1882 році вокзал вже був, хоча за офіційними даними дата його побудови 1883-й рік.

Першими мешканцями пристанційного селища були розорені селяни навколишніх сіл, а також переселенці з північних губерній України та центральної Росії. У травні 1884 року Катерининська залізниця почала діяти, і через Гришине пішли поїзди. З

розвитком залізниці, розросталася станція Гришине, з'являлися нові підприємства, зокрема почалася розробка покладів корисних копалин. Виникли перші вугільні копальні.

На початку ХХ ст. станція Гришине щороку відправляла до 1 млн. пудів хліба і 3 млн. пудів кам'яного вугілля. В селищі виникли дрібні підприємства, а навколо нього – чисельні вугільні рудники. В 1900 році тут діяли слюсарно-токарна майстерня, 3 парові млини, цегельний завод, миловарний завод, олійниця.

Швидко зростало населення пристанційного селища. На початку ХХ ст. в ньому проживало близько 2600 осіб, переважно залізничники та їх сім'ї. Робочий день тривав 12 годин. Не було охорони праці, що часто приводило до нещасних випадків. Кількість робітників на підприємствах Гришиного безперервно зростала. Зростали їх свідомість і організованість.

Лютневий переворот у районі відбувся через 3-4 дні після падіння царської влади. До революції в районі діяла підпільна організація есерів, які першими й виступили на мітингу. Перший склад громадських комітетів очолювали есери. Більшовицької організації до самого Жовтневого перевороту в місті не існувало. Тривала війна, зростання цін, відмова промисловців підвищити заробітну плату і розповіді про жахи війни

солдатів-фронтовиків, що поверталися з фронту, усе це змінило ставлення містян до Тимчасового уряду, есерів і меншовиків. Була проведена масштабна агітаційна пропаганда більшовиків.

У грудні 1917 р. і січні 1918 р. була проведена організація Червоної гвардії та роззброєння 3-ї кавалерійської дивізії, окремі частини якої перебували в околицях міста. Навесні 1918 р., у зв'язку з наближенням до Донбасу військ і частин Армії УНР місцеві громадяни, поміщики й багаті селяни стали чинити активний опір озброєним загонам більшовиків.

У листопаді німці почали спішно евакуюватися. Коли в зв'язку з відходом німців відбулося падіння гетьманату, на ст. Гришине з'явилися перші збройні загопи УНР, які організували охорону залізниці. Командири цих загонів оголосили, що вони є представниками влади України в місті. 19 листопада було роззброєно варту. В околицях міста почав розвиток повстанського руху. Для боротьби з повстанством у місті були створені каральні загопи так званої самооборони, які за рішенням Гришинського військового комісаріату влилися до регулярних військ Червоної армії, а більша частина загонів влилася до війська Нестора Махна.

Регулярні червоні загопи не могли впоратися з махновським рухом, упродовж декілька місяців вони сіяли абсолютне безвладдя, осередком якого стало Гришине. У травні 1919 року місто було зайняте Добровольчою Червоною армією.

Переживши Першу світову війну та Громадянську війну, станція Гришине у радянські часи почала відновлюватись. З 1921 року Гришине стало повітовим центром Донецької губернії. Труднощі відбудовного періоду поглиблювалися в 1921-1922 роках тяжким лихом – голодом.

Протягом 1921-1925р.р. відбудовано паровозне депо, цегельний завод, млини та інші підприємства міста.

У травні 1936р. було введено в експлуатацію нове депо. Змінилася назва станції – спершу на Постишеве, а в 1938 р., разом із присвоєнням статусу міста, отримало назву Красноармійське.

Напередодні Великої Вітчизняної війни у місті працювали 2 лікарні, 3 поліклініки, пологові будинки та аптеки. Збудовані 4 середні, 3 семирічні і 5 початкових шкіл. Понад 500 юнаків і дівчат навчалися в педагогічному училищі. В місті функціонував робітфак медінституту, школи медичних сестер та фабрично-заводського учнівства. Місто мало кінотеатр, клуби і 6 бібліотек.

У перші дні Великої Вітчизняної війни сотні трудящихся міста і району пішли до лав Червоної армії. Основне устаткування залізничного вузла і динасового заводу евакуювали в глиб країни.

21 жовтня 1941р. німецько-фашистські загарбники зайняли місто. Вони жорстоко розправлялися з населенням. У роки Другої світової війни понад тисячі жителів були знищені німецькими окупантами, майже 5000 загинули на фронтах.

8 вересня 1943 р. війська Південно-Західного фронту, зломивши опір ворога на підступах до міста та його околицях, вступили у Красноармійське. Особливо запеклі бої точилися біля залізничного вузла. Місто лежало в руїнах.

Після війни мешканці активно відбудовували рідне місто. Велике промислове будівництво розгорнулося у місті в 50-х роках. В 1951р. було створено трест «Красноармійськшахтобуд», який почав споруджувати нові шахти у Красноармійському,

Селидівському, Добропільському та Олександрівському районах. У вересні 1955р. на базі будівельних управлінь засновано трест «Красноармійськжитлобуд».

Технічно переозброювалося локомотивне депо. Повністю було замінено паровози на потужні електровози і тепловози.

Восени 1959 року в місті відкрито загальнотехнічний факультет Дніпропетровського гірничого інституту ім. Артема, на якому навчались 250 студентів. 25 червня 1965 року тут відбувся перший випуск фахівців.

30 грудня 1962 року Красноармійське перейменовано на Красноармійськ і віднесено до міст обласного підпорядкування.

У 1967 р. в місті відкрито народний історико-краєзнавчий музей.

На початку 70-х років побудовані молокозавод, м'ясокомбінат, почалося спорудження шахти «Красноармійська-Західна №1». Проведено технічне переозброєння залізничного вузла. 1970 року місто було газифіковане.

Сьогоднішній Покровськ – велике промислове місто, на його території працює 20 підприємств шести основних галузей промисловості.

Покровськ - старий центр вугільних шахт Донецького басейну (з 1884 року). В місті працюють флагмени вугільної промисловості – ПАТ Шахтоуправління «Покровське» і шахта «Краснолиманська». В місті розвинена індустрія будівельних матеріалів й обслуговування залізниці.

1999 року Красноармійськ (нині - Покровськ) визнано територією пріоритетного розвитку.

У промисловості міста працюють більш як 50% від загальної кількості зайнятих в народному господарстві людей, на транспорті – близько 20%.

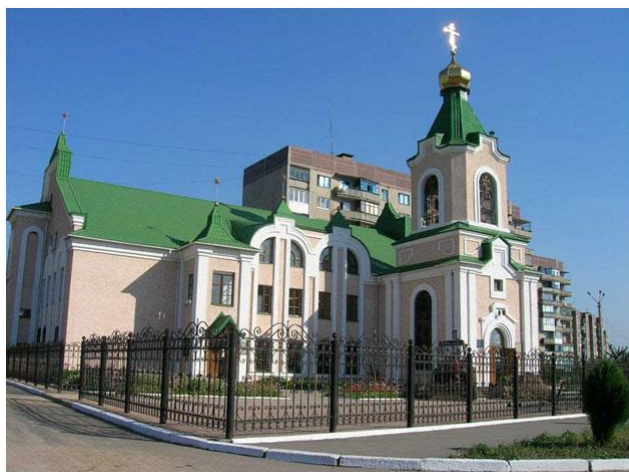
Місто є також центром сільськогосподарського господарства.

2014 рік став трагічним роком в історії країни і, в тому числі, нашому місті. Почалося АТО. До нашого міста переїхав один із головних вузів нашого Донбасу – Дон НТУ. За ці три роки університет не втратив свого значення в освітньому просторі України.

Наше місто - прифронтове. В цьому році було відкрито військовий шпиталь, взагалі наше рідне місто багато робить для миру в нашому регіоні.

Життя продовжується. До 1 вересня 2017 року в місті з'явиться опорна школа. Розпочалася реконструкція парку «Ювілейний» і всі мешканці чекають, коли буде встановлено Колесо огляду, - візитна карта нашого міста. В липні 2017 р. відбулося відкриття нового підрозділу митного оформлення. Був відкритий головний офіс координаційного центру самоорганізації населення. Громадяни міста беруть активну участь в житті нашого рідного міста.

Покровськ - гарне, чисте, сучасне і перспективне місто.

Вирує культурне життя в місті. Частими гостями стали актори і співаки з різних куточків України. Багато креативних дій проводиться в Покровську.

Наше місто – спортивне місто, чисельні нагороди привозять спортсмени з різних видів змагань. Відкриваються спортивні майданчики. Очікуємо на реконструкцію стадіону.

Наше місто захищає Покрова Богородиця. Парафіяни відвідують церкви, молять Всевишнього про мир на нашій Землі.

*Мой город – это Вы,
Шахтеры и строители,
Работники полей
И машинисты трасс.
Учителя, врачи,
Рабочие, водители –
Все это город мой,
Мой город и Донбасс!*

Владимир Кугаенко.

Використані джерела:

1. Історія міст і сіл УРСР. Донецька область.-К.: Гол.ред. укр. Рад. Енцicl., 1970.-С.463-482.
2. Кордюков В.В. Невідомі сторінки історії Покровська/В.В. Кордюков.- //Маяк, 8 червня, 2017.-С.5.
3. Красноармейск: достижения, перспективы.- Донецк, 2010.
4. Олейников М.Я. Красноармейск. Историко-краеведческий очерк/М.Я. Олейников. – Донецк: Донбасс, 1974.-96 с., ил.
5. Покровськ: [Електронний ресурс].-Режим доступу: uk.wikipedia.org.
6. Этюды о старом городе. Историко-краеведческие очерки.-Краматорск: Каштан, 2015.-171 с.

